

Lluís Busquets Grabulosa: “Com més aviat ens n’anem, menys mal ens faran” (i II)

written by Redacció Unilateral | 21 de desembre de 2019

Lluís Busquets Grabulosa (Olot, 1947). És escriptor, professor i periodista. El seu assaig “Última notícia de Jesús el Natzarè” va per la quarta edició; van tenir molt ressò les seves darreres novel·les, “El testament de Moisès” i “La mirada de l’auriga”. En els darrers anys ha publicat la biografia “Xirinacs: el profetisme radical i noviolent” (2016), la novel·la “Llums de sincrotró. La guerra (in)civil des dels ulls d’un batxiller d’avui” (2a reimpressió 2018), el recull poètic “Si voleu desllegiu-me” (Antologia poètica inèdita) (2019).

«Si em pregunten, responc», deia Manuel de Pedrolo. La [Llibreria Cazabaret](#), entrevista a en Lluís Busquets arran del seu últim llibre [“El judici. Els líders independentistes a la banquetta”](#) (Editorial Gregal, 2019). On hi respon totes les preguntes sense pèls a la llengua.

(Pots llegir la primera part de l’entrevista [aquí](#)).

Com penses o, millor dit, com vas pensar en l’estructura del llibre?

Un judici és una funció teatral, amb escenari, les togues i les punyetes de disfressa per impressionar, llenguatge arcaic («Con la venia») i actors que ocupen el seu lloc respectiu, amb un ritual establert: Qüestions prèvies, declaració dels acusats i proves de càrrec i de descàrrec (testificals, pericials, documentals). Arribats aquí, hi ha els informes finals d’acusadors i defensa i els acusats poden exercir una última paraula, que val a dir, va ser molt digna en tots. La litúrgia em proporcionà l’estructura: no podia parlar d’una

cosa abans de l'altra. Com en una cursa de braus no puc parlar de de l'arrastre de cap toro abans del toreig ni de la sort de vares abans de les banderilles. Ara, això sí, vaig fer una conclusió acabada amb una frase de Juvenal: «La venjança només és un plaer per a les ànimes mesquines».

Com et vas documentar abans del judici? I durant la macrocausa judicial?, perquè inevitablement poden sorgir dubtes tècnics arran del dret i demés.

Com un ciutadà normal. Llegeixo els diaris, veig la TV, miro les xarxes... Potser amb un fet d'excepció: tenia el PDF del Codi de Dret Penal i de la Llei d'Enjudiciament Criminal a l'ordinador a punt de consulta. M'agradava escriure la jornada i a la nit veure què deia el Dr. Queralt al *Més* 324, per veure fins on coincidia amb un expert com ell.

Podem parlar de manca de llibertat d'expressió i de persecució de les idees envers l'independentisme? I quan no serà l'independentisme, per la mateixa regla de tres, què serà o què està sent?

Va més enllà de la persecució o la manca de llibertat d'expressió. És genètic. Castella té moltes qualitats, però no sap parlar de tu a tu amb els seus germans. N'he parlat en dos llibres que vam elaborar amb el Dr. Carles Bastons. El primer *Castilla y Catalunya frente a frente. Antología para un debate cultural* (2003), escrit en castellà per fer-nos entendre al sud de l'Ebre, va rebre crítiques carpetovetòniques. El segon, en català, fruit d'un treball a la Universitat Catalana d'Estiu, *El procés nacional català: història del debat sobre la identitat de Catalunya entre intel·lectuals castellans i catalans* (2015), s'ha hagut de reeditar, ampliat i posat al dia, aquest 2019. Amb això està dit tot. Allà al rei li fan una reverència; aquí no el tractàvem ni de rei, Comte de Barcelona i encara gràcies, malgrat tenir dos palaus reials a Barcelona i diverses places del Rei disperses pel territori. Espanya és una amalgama de nacions, però els primers enganyats són els de Castella. Després dels «comuneros» els van fer

creure la sinècdoque del fet que eren Espanya. I, com que no saben pactar, sinó conquerir, voldrien els catalans junyits i agenollats abans de dialogar... Això ve de lluny: 1640, 1714, Espartero que volia bombardejar Barcelona cada 50 anys, l'Estatut nonat de Cambó, l'Estatut de Núria llimat, la guerra (in)civil, l'Estatut de Sau, el de Miravet.

Mai estaran contents amb nosaltres perquè ens veuen dinàmics i emprenedors. Ho deia no fa gaire a uns eclesiàstics: Macià era verí; Companys fou afusellat; Pujol, titllat de corrupte; Maragall, massa nacionalista; Montilla, un desafecte; Mas, un ambiciós; Puigdemont, un agosarat; Torra, un... Quin president els aniria bé? Només un que ells poguessin imposar i manejar!

**Quant de temps t'ha dut aquest treball immens i minuciós?
Quina metodologia de treball vas utilitzar?**

La metodologia, ja ha quedat clara: escoltar, prendre apunts, fer-se càrrec de tot, comparar el que pensava amb el que opinaven altres experts a la xarxa o a la TV. Vaig dedicar-hi el temps que va durar el judici que s'acabà el 12 de juny i un mes més, perquè m'havia compromès amb l'editor que tindria el llibre abans del 15 de juliol. Va ser un treball una mica forçant la màquina, sí.

Aquest és un llibre que fa història perquè narra un fet, de fets, històrics... però també una mena de lliçó pràctica del dret processal, no? ho veus així? què ens pots dir?

Alonso-Cuevillas diu que és una crònica història, processal i judicial, que servirà de cara al futur. Però això ho han de dir els experts.

Coberta del
llibre “El
Judici”

Amic, tu t’esperaves, si fa o no fa, la manera com es va desenvolupar el judici?

No. Vaig tenir moltes sorpreses amb el comportament de Marchena, començant per no deixar parlar en català ni contrastar els testimonis orals amb els documentals d’imatges. I moltes altres, en el context de les sessions, quan hi havia problemes sorgits de les eleccions amb processats electes. No sabia que un president podia imposar-se dient per exemple «Si yo le digo que no procede, no procede», ivaja raó! A la pobra advocadessa de l’Estat, a la qual va acabar donant raó, que era l’única que demanava sedició, al començament del judici la feia quedar cada dia com un drap inservible. I tampoc no m’imaginava que els fiscals fossin tan matussers en alguns moments: em demanava si ja sabien que jugaven a casa o què?

I la sentència?

N’he publicat diversos articles per demostrar que és una sentència defensiva, covarda, errònia i cruel, tant al *Diari de Girona* com a *l’Unilateral*.

El judici, parlant clar, fa l’efecte que és una mena d’estafa a la llibertat i a la democràcia?

Doncs sí. Vist que la sedició va ser un muntatge i la DUI una

«quimera» en paraules de Marchena, s'havia d'haver resolt per la banda de la desobediència. La malversació havia estat rebutjada pel ministre Montoro. Les seves funcionàries, sumant peres i plàtans, no van arribar a trobar més enllà d'un milió d'euros... L'«operación Copèrnico» d'enviar els CSE a Catalunya va costar 87 milions d'euros! I no sembla pas que ningú se'n faci responsable.

La veritat és que hi ha una mena d'escletxa de dalt a baix entre els independentistes i els que no ho són. També, diria que entre els partidaris dels dret a decidir i del dret de tot poble –tingui o no raons històriques al darrere– a l'autodeterminació i els que no volen sentir-ne ni a parlar. Què et sembla? Hi veus sortida a aquest mirall trencat?

Dret a decidir i autodeterminació són sinònims. Catalunya és l'única autonomia que es regeix per un Estatut que el poble no va referendar sinó que va imposar un Tribunal Constitucional amb membres amb mandat caducat. Hi ha gent tan inculta com Eduardo Inda per a qui les raons històriques no compten: necessiten dir que Catalunya mai no ha estat cap nació per no haver-hi de parlar d'igual a igual. I el bo del cas d'aquests espanyolistes és que no es deixen dir nacionalistes! «Quantes nacions hi ha a Espanya?», li demanava Casado a Pedro Sánchez en la darrera campanya. Sánchez li havia d'haver contestat que li respondria quan li expliqués la diferència entre nació i nacionalitat, mot sancionat per la Constitució.

El tema es va debatre en les discussions constitucionals. Xirinacs, al Senat ho va discutir amb gent de la categoria de Julián Marías. Les nacions que no ofereixen cap dubte són aquestes: 1) Països Castellans (amb les regions preautonòmiques de Lleó i Castella, la Manxa, Extremadura i Múrcia i, afegia Xirinacs, «tal vegada Cantàbria i la Rioja»); 2) Euskadi (amb les províncies del nord amputades per acords internacionals) i Navarra; 3) la pàtria Gallega (i segurament hauria de formar part d'una gran nació galaico-portuguesa, amb Portugal inclosa; 4) els Països Catalans (amb els illencs de

les Balears i les Pituïsses, el regne de València, els catalans del Principat, incloent-hi els andorrans i els catalans arrancats de la nostra comunitat pel tractat dels Pirineus). A aquestes quatre nacions indubtables, Xirinacs hi afegia com a unitats nacionals Andalusia, Canàries, Aragó i Astúries. Total, vuit. Segons Iceta a *La Razón* del passat dia 8 «els Estatuts de Galícia, Aragó, València, les Balears, les Canàries, Andalusia, País Basc i Catalunya diuen que són nacionalitats, o nacionalitats històriques». Les va comptar. I seguint el seu preàmbul, hi afegia Navarra. Total, nou (bandejava Astúries i Cantàbria).

La Constitució, que va acabar fent un nyap considerant Madrid com a comunitat autonòmica, a banda de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, admet setze comunitats autònomes, per ordre alfabètic: Aragó, Astúries, Balears, Euskadi, Canàries, Cantàbria, Castella-La Manxa, Castella-Lleó, Catalunya, Extremadura, Galícia, Madrid, Múrcia, Navarra, La Rioja i País Valencià. Ni Iceta ni la Constitució no van seguir les arrels historicoculturals que conformen una nació. I passa el que passa. Va ser el «café para todos», del qual es queixà Terradelles.

Molts catalans no trobem l'encaix que ens cal a Espanya. Als catalans que l'hi troben, els dependentistes d'Espanya, els demano per què volen ser-ne dependents. L'última que em faltava per sentir és el que vaig llegir el passat 8-XII d'Enrique Barón, expresident del Parlament Europeu: «El nacionalisme és una forma de passió cega que condueix al deliri». Hauria de revisar Pierre Vilar: va arribar a Catalunya amb els seus esquemes marxistes dels nacionalismes com anacronismes i s'adonà que, a Catalunya el nacionalisme havia estat i seguia sent un moviment dinamitzador. Espanya, en canvi, és un estat en fallida tècnica. Per això, com una sangonera, no ens volen deixar anar. Saben llegir les balances fiscals.

Empren dos mantres falsos: primer, l'autodeterminació només

s'aplica a pobles colonials (és mentida, però és que, a més, som un poble colonitzat des del 1714); segon, el 18% de la població catalana vol imposar el seu criteri al 82% restant dels espanyols (nova mentida, per dues raons: primera, no s'ha fet cap referèndum a Espanya sobre l'autodeterminació de Catalunya i, segona, quan un tema toca a una comunitat autònoma, des de quan vota tot Espanya? És que els catalans vam votar l'Estatut posem per cas, de Madrid o Andalusia?). Per tant, no, no veig cap sortida satisfactòria d'un encaix de Catalunya a Espanya. Ja ens han enganyat massa vegades. Com més aviat ens n'anem, menys mal ens faran.